

SZIVÁRVÁNY

2005.
ÁPRILIS

4

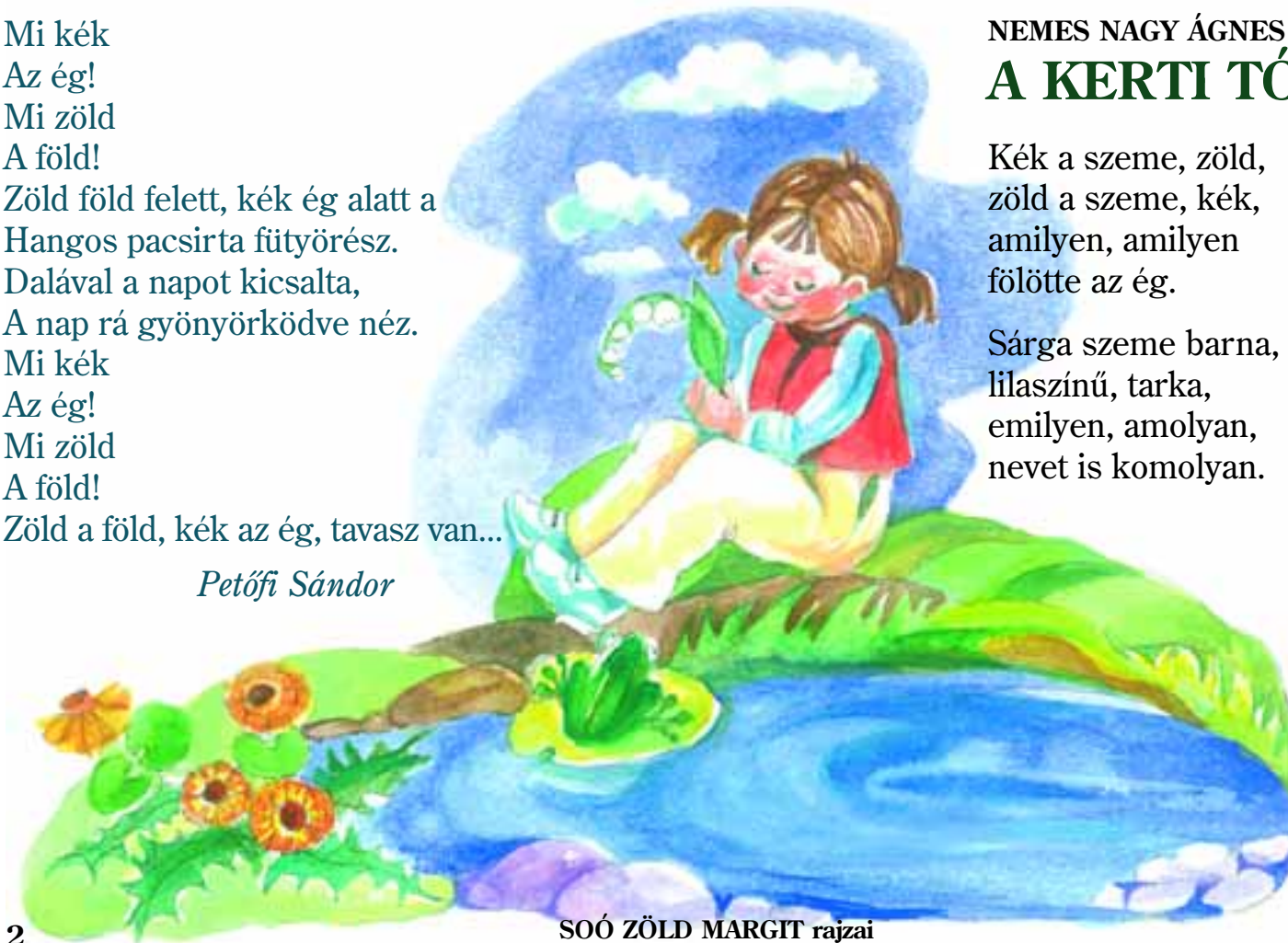
Mi kék
Az ég!
Mi zöld
A föld!
Zöld föld felett, kék ég alatt a
Hangos pacsirta fütyörész.
Dalával a napot kicsalta,
A nap rá gyönyörködve néz.
Mi kék
Az ég!
Mi zöld
A föld!
Zöld a föld, kék az ég, tavasz van...

Petőfi Sándor

NEMES NAGY ÁGNES **A KERTI TÓ**

Kék a szeme, zöld,
zöld a szeme, kék,
amilyen, amilyen
fölötte az ég.

Sárga szeme barna,
lilaszínű, tarka,
emilyen, amolyan,
nevet is komolyan.

LÁSZLÓ NOÉMI

ZÖLD, KÉK, SÁR, MÉZ

Zöld, zöld, zöld,
minden üresen maradt
foltocskát kitölt.

Kék, kék, kék,
ág fölött és ág alatt
fürge cinegék.

Sár, sár, sár,
eső esik, csepereg,
nő a búzaszár.

Méz, méz, méz,
déli napból csörgedez,
tied az egész!

Szerinted milyen a tavasz? Keresd meg azt a szót, amelyik a legtöbbet mondja el róla. Írd ide:

Olvassátok fel az osztályban: színes tavasz-kép kerekedik ki belőle.

KULCSÁR FERENC

HOGYAN KELL REPÜLNI?

Behunyod a szemed, kitérod a karod, aztán azt mondd jó hangosan:

– Repülök! Repülök! Repülök!

Addig kell mondanod, amíg a házak, a rétek meg a tavak nem kezdenek el úszni alattad. A többi már magától megy, csak előbb még el kell döntened, milyen madár akarsz lenni. Én mindig gólya szerettem lenni, mert nekem az volt a legigazibb. Áprilisban hazajöttem Afrikából, kiráztam tollaim közül a tavaszt, aztán meg kelepeltem. A napot is majdnem lenyeltem, annyira kelepeltem. Ha eluntam a kelepelést, úsztam egyet a levegő langyos vizében, akár egy világbjának az úszómedencében.

Fönről minden érdekesebb: a rét egy kis hímzett terítő, a lakótelep piri-

nyó kockavár, az országutak kék hajszalagok. A tó olyan, mint egy kislány zöld szeme, zöld pöttyök a fák, a gyerekek meg rohangáló hangyák.

Azért jó repülni, mert akkor igazándiból gyerek lehetsz. Labdázhatsz a napkoronggal, leszállhatsz a tévétoronyra, átruccanhatsz a hetedik faluba esküvői menetet nézni.

És ami a fő, nem kell hajtási igazolvány, sem drá-

Lentről ilyennek látsz a dombocskát.

– Repülök! Repülök! Repülök!

Nem mondom meg, milyen madár lehetsz még a gólyán kívül, mert te igen sok madarat ismersz, s neked kell eldöntened, melyik szeretnél lenni. Ebbe senki sem szólhat bele.

Hát persze.

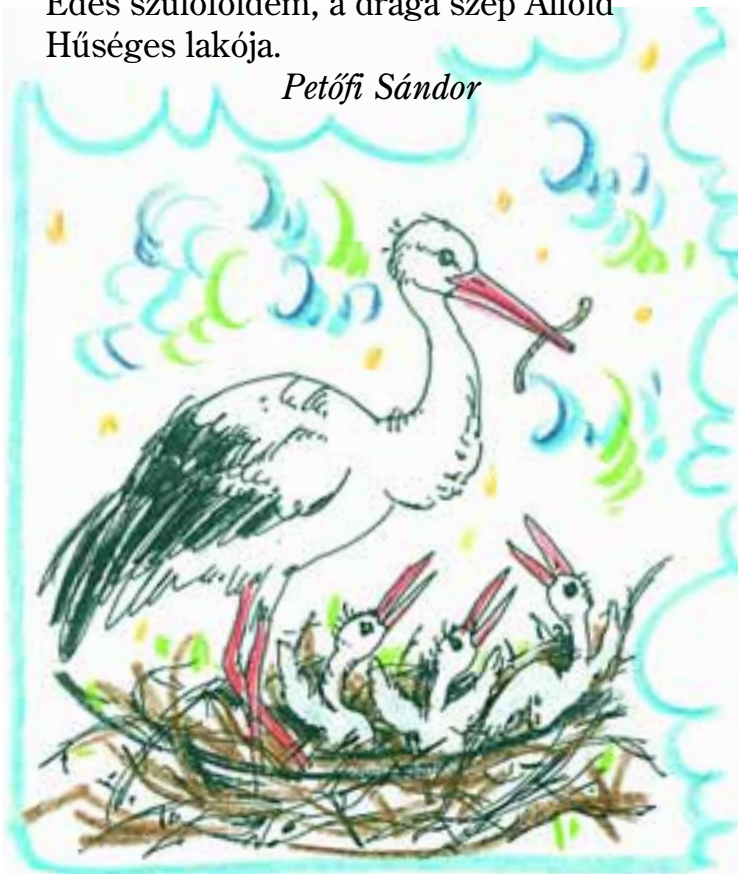
De az már egy másik mese, végképp nem illik ide.

**Te milyen madár szeretnél lenni?
Rajzold ide:**

Nekem valamennyi között legkedvesebb
Madaram a gólya.

Édes szülőföldem, a drága szép Alföld
Hűséges lakója.

Petőfi Sándor

Valóban, kedves madarunk a gólya. Szeretettel gondoskodik kicsinyeiről, amelyek eleinte teljesen tehetetlenek. A két öreg közül az egyik visszamarad a fészken, amíg a másik élelmet keres. Földigiliszta, pióca, bogár, sáska, béka a fiókák első eledele. A fészekre visszatérő szülő csőre után azonnal kapkodni kezdenek a fiatalok. Később kapnak csak erősebb táplálékot: halat, kígyót, szétvagdalt apróbb állatok darabjait. Az öreg gólya elébük öklendezi az eledelt, és azt maguknak kell felszedniük. A gólyagyerekek csőrét megfogja az öreg, és lefelé nyomja, az ízletes falatra irányítja. Tanítja a fiókát enni. Azután megitatja. A csőrében és a nyeldeklőjében vizet hoz a jóllakott fiókanak. Ha nagy a hőség, a szülők meglocsolják kicsinyeiket. Az öreg madár a kiscsólya fölé áll, és vízsugarat bocsát rá a csőréből.

A kiscsólyák a fészket csak két hónapos koruk körül tudják elhagyni. Ősszel Afrikába költöznek. A vándorlás ideje alatt több ezer kilométert repülnek.

LÁSZLÓFFY CSABA

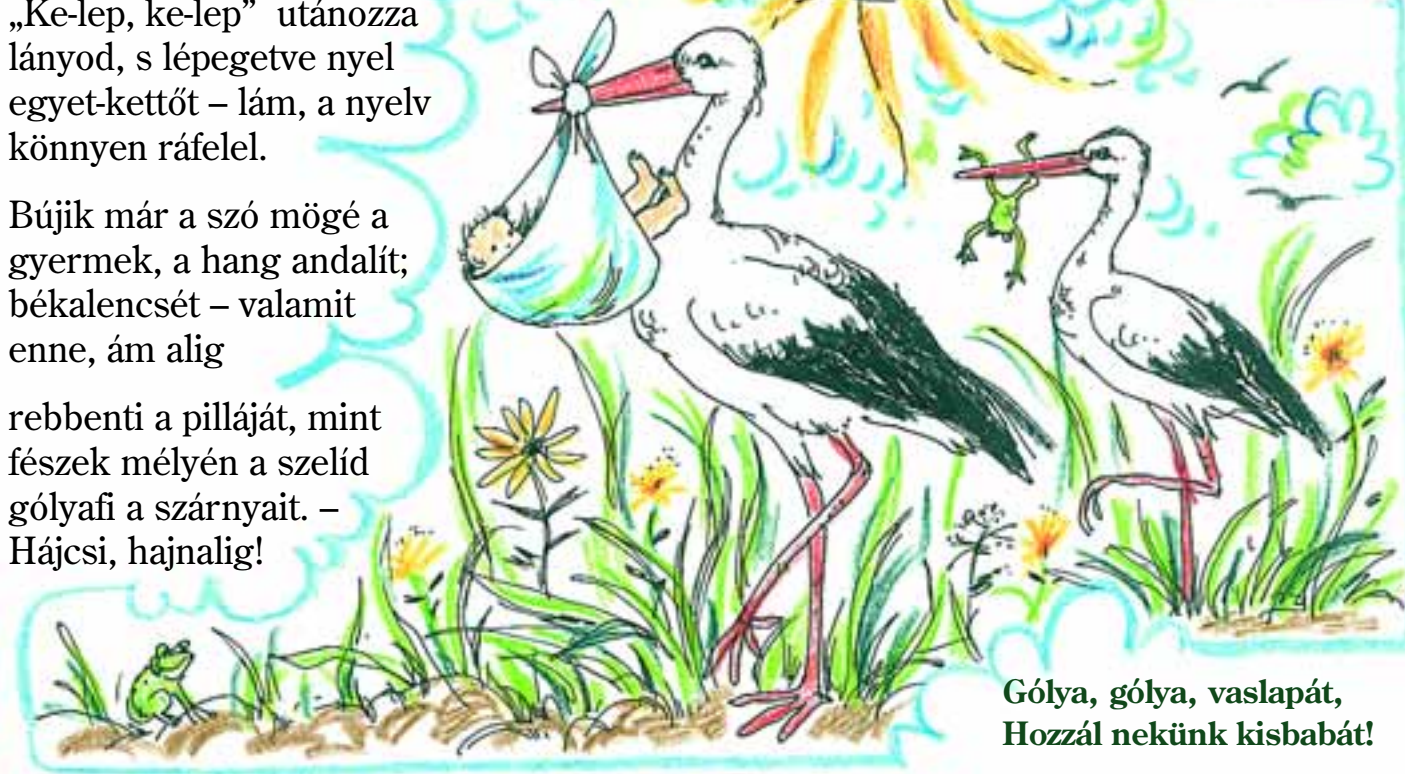
SZÓTAGOLVA JÁR A GÓLYA...

„Ke-lep, ke-lep” utánozza
lányod, s lépegetve nyel
egyet-kettőt – lám, a nyelv
könnyen ráfelel.

Bújik már a szó mögé a
gyermek, a hang andalít;
békalencsét – valamit
enne, ám alig

rebbenti a pilláját, mint
fészek mélyén a szelíd
gólyafi a szárnyait. –
Hájcsi, hajnalig!

Gólya bácsi, gólya bácsi,
adj egy kanál kását,
megadom az árát,
síppal, dobbal,
nádi hegedűvel.

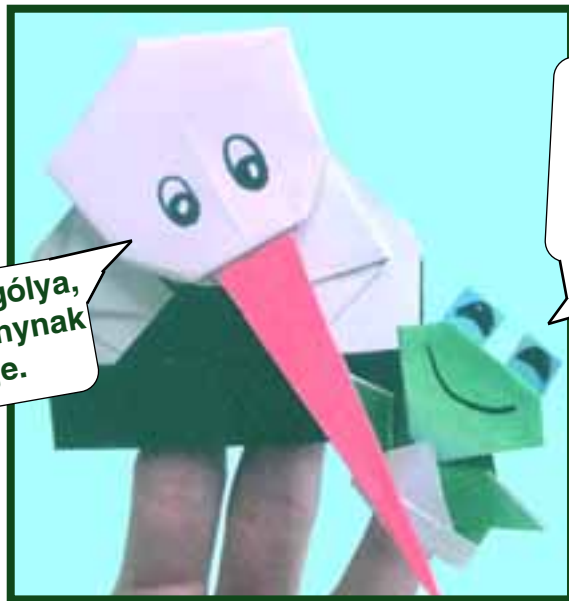

Gólya, gólya, vaslapát,
Hozzál nekünk kisbabát!

Tanuljuk meg
együtt két ujjbáb
elkészítését.

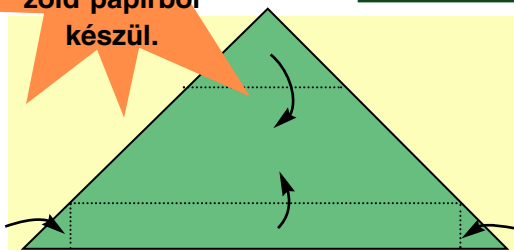
– Én vagyok a gólya,
ennek a Szivárványnak
a főszereplője.

A béka feje
15x15 cm-es
zöld papírból
készül.

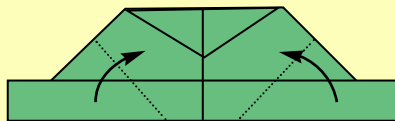

– Én vagyok a szélesszájú
béka. Gyorsan hajtogass
meg, mert szeretnék
elugrálni, mielőtt a gólya
csőre elkészülne!

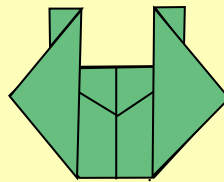
Ugyan biza, gólya néni,
miért olyan kényes?
Talán bizony békahúsrá
két nap óta éhes?
Békahús, brekeke,
Ugyan biza jó lenne!

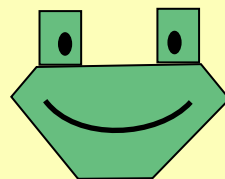
1. Az átlónál félbehajtott négyzet
felső csúcsát le-, alsó szélét
felhajtjuk, a csúcsoakat betűrjük.

2. Behajtjuk az
oldalakat a rajz szerint
(nem középre).

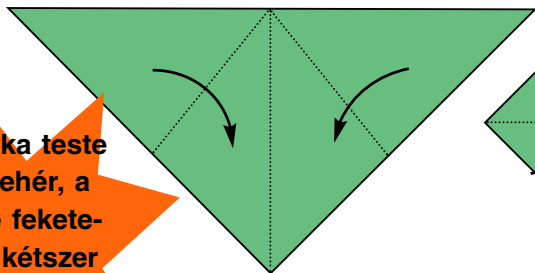
3.
Megfordítjuk.

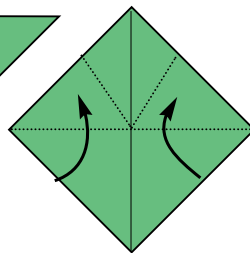
4. Szemet,
száját rajzolunk
neki.

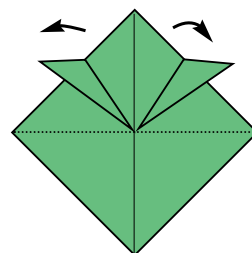
A béka teste
zöld-fehér, a
golyáé fekete-
fehér, kétszer
akkora
papírból készül.

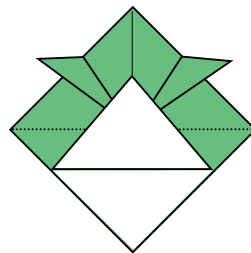
1. Az átlónál
félbehajtott négyzet
két sarkát lehajtjuk.

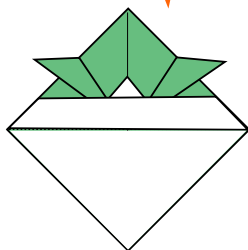
2. Az alsó
sarkokat
felhajtjuk.

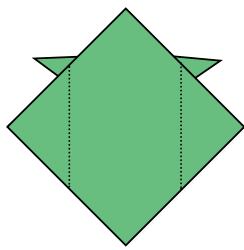
3. Kétfele kihajtjuk
a sarkokat – ezek
lesznek a „kezek”.

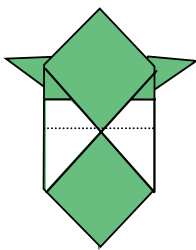
4. Felhajtjuk a
sarkot, de csak
a felső réteget.

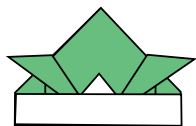
5. Még egyet
hajtunk rajta
fölfelé.

6. Megfordítjuk,
a két sarkot
középre hajtjuk.

7. Felhajtjuk
az alsó sarkot.

8. Megfordítjuk.

A golya fejét,
csőrét
kartonból vágd
ki, ragaszd a
testére.

Cipősdobozból készítesetek bábszínházat. Az oviban,
az osztályban vagy otthon sok vidám percet eltölt-
hettek előtte nézőként, vagy mögötte, bábszínészként.

LÁZÁR ERVIN

SZABAD-E GÓLYÁT LÖNI?

Fognak a madarak, egyre fognak. Még a gólyák is. Pedig nekik az embertől nincs mit félniük. Ki merné bántani a gólyát? Hiszen ha a kéményre fészkel, boldogan kiáltott fel a gazda: „Megjött a szerencsém!” S hány kéményre rakott kocsikereket láttam már. Gólyahívogatónak teszik oda az emberek, arra

könnyebben építhet fészket.

Kell a madár az embernek. Emlékszem arra a szegény tudósra, aki külön engedéllyel jött erre a vidékre, hogy gólyát lőjön a múzeumnak. Na, azt a ribilliót! Kaszával, kapával mentek rá az emberek. Alig tudott kimagyarázkodni. Máig is emlegetik a „ronda szakállast, aki gólyát lőtt”.

– Öregapó, miért szeretik annyira az emberek a gólyát?

– Mert szükségük van rá, mert házuk népéhez tartozónak érzik.

– Ott egy gólya! – kiáltott fel Jozsó.

A nádas fölött jó messze repült egy nagy madár. Tényleg gólyaforma volt.

– Nem gólya az. Gém – mondta Gyuszkó.

– Honnan tudod? – kérdezte Öregapó.

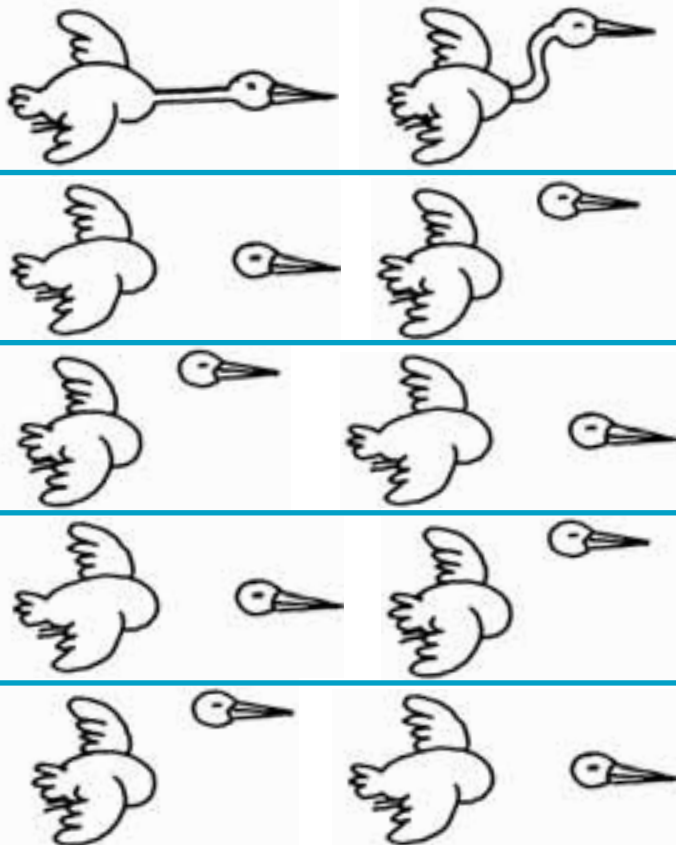
– Nem tudom – mondta Gyuszkó –, de nem gólya.

– Jól látod – bólintott Öregapó. – Szürkegém. A gólya mindig nyújtott nyakkal repül, a géme S alakban meghajlik. Erről lehet őket megkülönböztetni még ilyen messziről is.

Színezd ki mindenik madarat, és kösd össze az árnyékával. Tudod a nevüket?

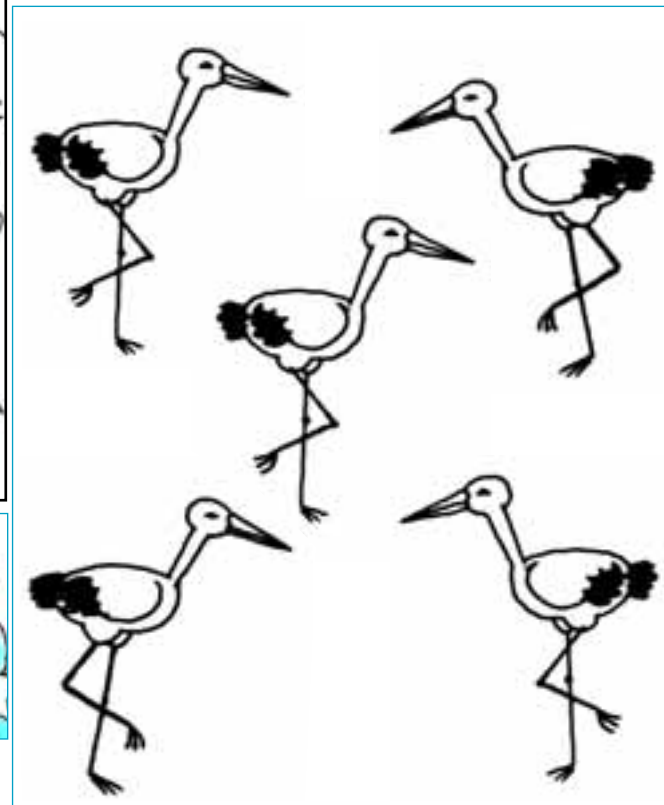
Repülő gólyák és szürkegémek. Rajzolj egyenes vagy S alakú nyakat a madaraknak, nehogy elveszítsék a fejüket.

A gólya szeret féllábon álldogálni. A térde nem előre hajlik, mint a tied, hanem hátra! Karikázd be a kificamodott lábú gólyákat.

Keresd meg, melyik az a részlet, amelyik nem a nagy képből való.

Gólya!

Álljatok körbe,
a főgolya közép-
re. Mindenki féllá-
bon áll, énekel.
Amikor a közép-
álló gyerek egyet tap-
sol, mindenki gyorsan lábat
vált. Aki lemarad, zálogot ad. Ha már jó
sok összegyűlt, kezdődhet a kiváltás.

Moldvai Tímea,
Margitta

Kedves Gyerekek!

Harai Gábor, Zabola; **Székely Pajor Norbert**, Gyergyószentmik-
lós; **Magdó Sándor**, Csabai
Adrienn Boglárka, Marosvásár-
hely; **Nagy Botond Dániel**, Mező-
fele; **Udvarhelyi Eliza Evelin**, Ha-
rasztos; **Kocsis Boglárka**, Kolozs-
vár; **Bertalan Tímea Magdolna**,
Székelykeresztúr; **Hann-Deák**
Eszter, Páva; **Simon Gergely**,
Gyergyóditró; **Geréd Tamás**, Antal

Réka, Csíkszereda; **Száva Katalin**, Székelyudvarhely; **Simon**
Brigitta, Bethlen; **Simó Júlia**, Marosújvár; **Török Kinga**,
Keresztvár; **Tompa Ábel**, **Salamon Orsolya**, Kolozsvár;
Maracsineszku Tamara, **Harsányi Boglárka**, Nagyvárad; **B.**
Szabó Szilvia, Zürich; **Baláji Arabella**, **Balázs Regina**, Ianoş
Abigél, Szatmárnémeti; a **csíkszeredai** Napraforgó Óvoda; a
körtvélyfájai óvoda; a **gyergyóalfalui**, a **szászrégeni** 5-ös
Napköziotthon; a **zabolai** I. B; a **gyergyócsomafalvi** I. A; a
margittai I. E; az **élesdi** I. E osztály; a **marosvásárhelyi** M.
Viteazul Gimnázium I. D; a 2-es Iskola I. C osztálya rajzzal, me-
sével, verssel, nekünk szóló szép levelekkel töltötte meg pos-
taládánkat. Igyekszünk minél többet közölni munkáitokból.

Esőben, napsütésben barátotok

a **Szivárvány**

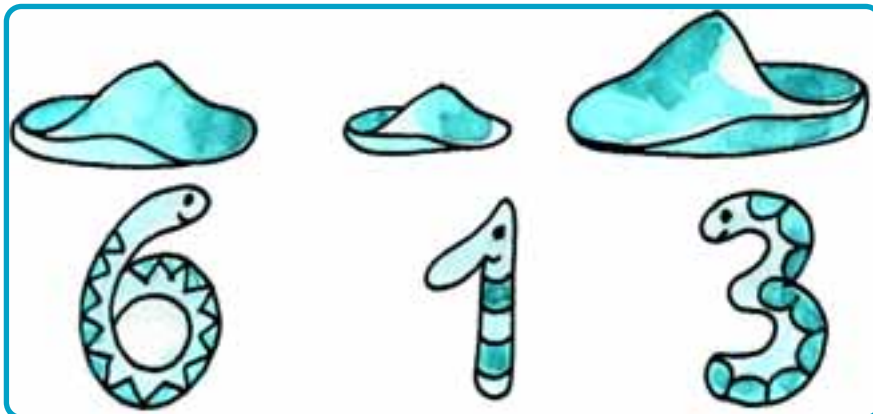
Melyik Anya, Apa, Barni zoknija? Kösd össze a párokat, és színezd egyformára.

Amerre ez a jel tátja a száját, ott van a nagyobb dolog, amerre a hegye mutat, ott a kisebb:

Tedd ki a jeleket a papucsok, a számjegyek közé, utána a műveletek eredménye közé is.

$$1+3$$

$$3+2$$

$$5+3$$

$$8-2$$

ZÁGONI BALÁZS

REGGELI MESE

Reggel csörgött az ébresztőóra, és Anya máris ott állt Barni ágya mellett, és simogatta a homlokát.

– Barni, reggel van, kell menni az óvodába...

Barni nyöszörgött, és befordult a fal felé.

– Barnikám, sietni kell, elkésünk!

– Még aluszom egy kicsit – motyogta Barni, és bedugta a fejét a paplan alá.

– Azt a mindenit, aki legény volt este, legyen legény reggel is! – mondta Anya, és lehúzta róla a paplant. Barni hunyorgott, dörzsölte a szemét, és ásítózott. Anya kivette az ágyból, elkezdte öltöztetni, és közben magyarázott neki:

– Barnikám, a nap rövid, és sok mindent kell csinálni, ezért kelünk korán. Fel kell öltözni, reggelizni, fogat mosni, a tizórait becsomagolni, cipőt húzni, felvenni a kabátot, és sietni a megállóba, hogy ne késünk le a buszt.

Nem lehet lopni a napot!

Barni ezt nem értette. Ő semmilyen napot nem akart ellopni, csak aludni még egy kicsit.

– Így ni, a nadrágot és a pulóvert már egyedül is fel tudod venni – mondta Anya, és kiment a konyhába reggelit készíteni.

De a nadrág nem akart engedelmeskedni Barninak. Barni nem találta az elejét, a cipzár is elbújt rajta, az egyik szára pedig úgy összegabalyodott a másikkal, hogy képtelenség volt kibogozni. És ez így ment tovább: a pulóver is kitolt Barnival, mert úgy helyezkedett, hogy Barni rossz lyukba dugja a fejét, és így a nyak-lyuk helyett a balkéz-lyukon bukkant ki. A papucsok pedig úgy elbújtak az asztal alá, hogy csak Anya találta meg őket. Pedig Barni is jó hosszan keresgélte, még az asztal alá is benézett, de akkor nem voltak ott (biztosan

becsúsztak a ruhásszekrény mögé a gazfic-kók). Persze, amikor Anya kezdte keresni őket, rögtön előbújtak.

A reggeli sem ment könnyen. Először is mert Anya nem akart sem melegszendvicset készíteni, sem tortát sütni reggelire. Másodszor, a barackízes kenyér is nagyon fáradt volt, mert úgy aludt, hogy Barni nem tudta elharapni. A barackíz pedig álmában Barni kenyéréről lecsepegett a földre.

Aztán a fogkefével is sok baj volt, mert nem akart mozogni a Barni szájában, utána pedig az ovis táskának támadt kedve bújócskázni, a cipők pedig egyfolytában helyet cseréltek, hogy Barni rosszul húzza fel őket. És ez így történt minden reggel.

De aztán eljött a SZOMBAT! És nem csörgött az óra, nem jött Anya ébreszteni, nem kellett sem öltözni, sem reggelizni, sem fogat mosni, sem cipőt húzni gyorsan, sem sietni a megállóba.

De mi történt szombaton?

Szombaton Barni jó korán felébredt, bebújt

Apa és Anya közé az ágyba, és elkezdte simogatni őket.

– Apa, Anya, ébresztő, ma kell játszani velem...

– Barni, hagyjál még aludni egy kicsit... – nyöszörgött Anya.

– Barni, csendben légy... – motyogott Apa.

– Azt a mindenit! – mondta Barni, és lehúzta a paplant Anyáról és Apáról. – Aki este tévét nézett sokáig, az reggel kelljen fel játszani!

– Majd később, később – motyogott Anya.

De Barni megtanulta a leckét:

– Anya, azért kell korán felkelni, mert sok mindent kell csinálnunk: kockából építeni, kirakni a favonatot, homokozni, biciklizni, labdázni és elmenni mozgólépcsőzni meg villamosozni. Nem lehet lopni a napot!

Apa és Anya nagy nehezen kikászálódtak az ágyból, ásítottak, dörzsölték a szemüket, nyújtózkodtak. Anya nem találta a papucsait, Barni kellett megkeresse őket. Apa fordítva húzta fel a zoknikat, aztán odaégette a pirítós kenyeret. Anya elfelejtett tányérokat tenni az

asztalra, és kifuttatta a kakaót.

És ez így ment minden szombat reggel.

Ha Barni nem segítene nekik, talán még az ágyból sem tudnának felkelni!

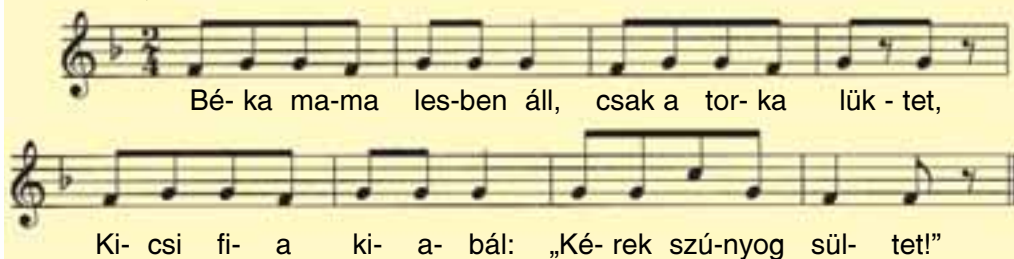

Németi Nándor, Torda

Zene, vers: GRYLLUS VILMOS

BUDA FERENC – GRYLLUS VILMOS

Hamm, bekaplak!
Kösd össze: melyik állat mire
leselkedik éhesen?

SZABÓ ZELMIRA rajzai

„Április bolondja felmászott a toronyba” – no, ezt a két verssort nem én írtam, verset különben is inkább a költő bácsik-nénik szoktak írni, a törpék még véletlenül sem. Én is öreg író bácsi barátomtól tanultam. Ő mondta, hogy gyermekkorában április elsején, akit csak lehetett, lóvá tettek, és utána az április

bolondja kezdetű versikét mondták el neki kacagva. Nos, ő is megviccelt egy kicsit, nemcsak engem, de titeket is: betegeskedett, ezért nem diktálhattam neki személyesen válaszleveleimet számotokra, amint eddig tettem. De már jobbacskán van, áprilisi levelemet tehát diktálhatom neki.

Nos – elmúlt a tél is. Igaz, későn kezdődött, de aztán volt hó, volt dermesztő hideg is, bár mi ketten Tiptupával egy pillanatig se fáztunk az Őriásinagy Bükkfa odújában. Így hát most már mindannyian örvendezünk a Tavasz virágainak.

Nem is mondtam: Húsvétkor megöntöztem, ahogy illik, Tiptupát, biztosan ti se ünnepeztétek másként a Húsvét

Sándor Brigitta,
Kolozsvár

hétfőt, megöntözték a lányokat-néniket is, gondolom, sok piros tojást kaptatok. De ez már a múlté.

Tiptupa egyfolytában végzi a tavaszi nagytakarítást. Amíg nem ismertem őt, nem is tudtam, hogy annyit lehet takarítani, még ott is, ahol nyoma sincs szemétnek. Bár – őszintén szólva – a mi barlangunkban azért volt némi nyoma, mert a hosszú tél folyamán meggyűlt.

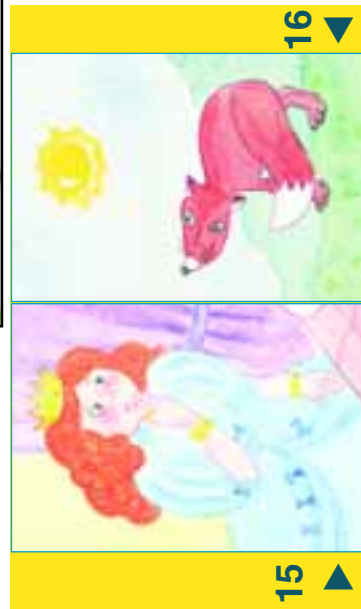
Bevallom, nagyon várom a

májust, nemcsak azért, mert a tavasz s talán az egész év legszebb hónapja, de azért is, mert akkor már számosan kijönnek közületek az Erdőbe, kirándultok, játszatok, és vidáman kiáltoztok. Előre megkérlek: ha meg találtok pillantani valamelyik óriási fa tövében, tegyetek úgy, mintha észre sem vettetek volna. Nem szeretem a feltűnést. Titeket

azonban annál jobban szeretlek. Írjatok, és én mindenkinek válasszok. Öreg barátom, remélem jobbacskán lesz, és diktálhatom neki leveleimet.

Melyhez hasonló jókat,
CSIIPIKE

Ezzel a két bélyeggel betelik a gyűjtőlapotok. Szedjétek össze mindenkiét, és a csoport, az osztály névsorával együtt küldjétek el az egészet nekünk. Még ebben a tanévben megkapjátok jutalmatokat.

Címlap:

**Bákai Krisztián,
Szilágyperecsen**

SZIVÁRVÁNY, kisgyermekes képes lapja. XXVI. évfolyam, 284. szám. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE főszerkesztő, MÜLLER KATI képszerkesztő. A szerkesztőség postacíme: 401050 Cluj, Str. L. Rebreanu Nr. 58. ap. 28. C.P. 137. Telefon/Fax: 0264/541323. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Megrendelhető a szerkesztőség címen. **A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont RO14RNCB2200000005690001 B.C.R., SUC. CLUJ S.C. NAPSUGÁR - EDITURA S.R.L.** Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában.
ISSN 1221-776x.

Ára 12000 (1,2) lej

**Katona Tímea
és Noémi,
Szamosújvár**

A gyerekekkel
közös en eldöntöt-
tük, hogy minden
számból egy mesét

lemásolunk, hogy javítsuk az írásunkat. Hasznosak az
énekes játékok is, így nem felejtünk el játszani sem.

Köszönöm a sok szép mesét és verset, rajzot, rejt-
vényt és ötletet, amit a napi munkánkban felhasználha-
tunk. **Szabó Ildikó Krisztina tanítónő, Kolozsvár**

KEDVES CSIPIKE!

Már 19 éves vagyok, és még most is
kiolvasom minden számát a Szivárvány-
nak. A kis unokatestvérem, Márk most
óvoda s, és ő is olyan nagyon szereti ezt
az újságot, hogy egy héten háromszor
is el kell neki olvasnom, míg meg nem
érkezik a következő szám.

Gyöngyi és Márk, Szilágyperecsen

**Dioşan Anamaria,
Mezőnagycsán**

Debre Márk Attila, Szilágyperecsen

Örülök, hogy üdvözölhetlek téged
és az egész szerkesztőseget, és kívá-
nok továbbra is jó munkát, hogy
együtt dolgozgassunk.

Rendesen járok óvodába, nagyon
szeretem a Szivárványt, a Napsugárt,
sokat tanulok belőlük, sokat rajzolok,
festek.

Sok szeretettel
puszillak mind-
kettőtöket,

**Bács Szidónia,
Étfalva-Zoltán**

◀ **Sima Gabriella,
Margitta**

Tuskómanó-családot készítettünk különböző méretű fatuskókból. A fülük, az orruk gesztenyéből, a hajuk színes fonalból van. Az arcukat temperával festettük ki. A család női tagjainak fülbevalót is tettünk csipkebogyóból, fagyöngyből. Végül nevet adtunk nekik, és beültettük őket a mesesarokba,

**Benedek Karola,
Hosszúmező**

így minden nap együtt hallgatjuk kedvenc meséinket a Szivárványból.

Azóta minden a Tuskómanók körül forog: születési bulit rendeztünk a tiszteletükre, amelyre almakompótot készítettünk közösen. A héten a tisztálkodásról beszélt az óvó néni, és mi törülközőt, poharat, fogkefét készítettünk a Manócsalád tagjainak. Úgy vettük észre, hogy örültek az ajándéknak.

**Deák Irén és Csáki Erzsébet óvónők, a székelykeresztúri
Ugri-Bugri Napköziotthonból**

Lelkes olvasói vagyunk a Szivárványnak. Ezen kívül háziolvasmányos naplót is vezetünk. Le is szoktuk rajzolni, amit olvasunk.

**a szászrégeni P. Maior Iskolaközpont
II. B osztálya**

**Szász József Mihály,
Balavásár**

◀ **Nagy Dalma, Kovászna**

**A sepsiszentgyörgyi
Kőrösi Csoma Sándor
Napköziotthonban 23 előkészítő
csoportos gyerek Bartha Ildikó és
Váradi Éva óvó nénik segítségével
sokféle népi mesterségbe belekóstol.**

**A kicsi kezek
szappannal, vízzel
és sok-sok
munkával
ványolták terítővé,
bábuvá a
gyapjúgubancot.**

**Tavaszwáró kiszebáb-égetés
a napközi udvarán.**

**Fonalból motollált háttér
a termés-kompozícióhoz.**

**Bútorfestés
kicsiben,
élénk
színekkel,
ősi
mintákkal.**

